

Serrat dels Tres Hereus; Els Tres Hereus

Casserres

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al nord del terme municipal a la partió amb Avià.
Alçada: 680

Coordenades:

Latitud: 42.04437
Longitud: 1.84657
UTM Est (X): 404541
UTM Nord (Y): 4655346

Classificació

Número de fitxa 08049 - 25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà Medieval
Segle VIIaC-VIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: S'ha restaurat un tram de 20 metres de la muralla. La resta d'estructures excavades s'han cobert amb geotèxtil i s'han tapat amb terra.
Protecció Legal
Observacions protecció: PEIN (DOGC 3191, pàg. 9613, de 26-7-2000)
Número inventari Si, CCAA 6416
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: varis propietaris
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

El Serrat dels Tres Hereus és un establiment que abasta una llarga cronologia. El que en principi semblava ser un establiment d'època republicana, amb les excavacions arqueològiques i l'estudi de laboratori posteriors, s'ha convertit en un jaciment ibèric del que ja s'han trobat estrats del segle IV i III aC que en època alt medieval torna a habitar-se. Està situat en un altiplà de 680 m sobre el nivell del mar, format per l'esglaonament de terrasses naturals de poca alçària i que s'estreny a la part meridional. Des del cim es controla un ampli territori, especialment la Vall del Llobregat.

El període més conegut i que ha donat més evidències arqueològiques és l'establiment d'època romano republicana. Sembla ser que es tracta d'una fase molt concreta que té una curta existència, iniciada segons el material arqueològic analitzat entorn el 80 aC. El seu abandonament es produiria entorn el canvi d'era. La seva base poblacional seria indígena i, donada la cronologia i el context històric, serviria per abastir les necessitats geoestratègiques dels romans. El seu abandonament es produeix de manera sobtada, per tal com es troben els objectes in situ, però la possible causa, un incendi detectat a la zona 1, podria ser tant per causes violentes o accidentals.

Observacions:

El Serrat dels Tres Hereus era propietat de tres famílies: Bernades, Canudes i Ballús. És per això que rep aquest topònim. A principis del segle XX la família Canudas va comprar les propietats de Ballús, i el Serrat va passar a ser propietat de dos hereus. Actualment i des de fa uns vint anys la propietat dels Canudas s'ha dividit entre dos germans i per tant ara el Serrat torna a ser de tres hereus: Bernades, Canudas i Canudas. (Miquel Bernades Postils, casa Bernades, de Casserres. Joan Canudas Rovira, casa Casanova del Prat, d' Avià. Miquel Canudas Rovira, casa Canudas, de Casserres). En alguns mapes surt anomenat com Serrat dels Lladres. La zona és catalogada com a PEIN, 29 maig de 2000.

Història

La primera referència d'aquest lloc la proporcionà Jaume Bernades a Eduard Sánchez, que en va publicar unes notes (1990:322) i (1993:289). L'any 1995 s'inicien els treballs arqueològics via urgència, ja que els incendis de l'any 1994 van exposar el jaciment a la degradació natural i antròpica, sobretot per part d'excavadors clandestins o furtius. Aquesta campanya la dirigí l'arqueòleg Jordi Guàrdia i Felip i es realitzà entre l'1 i el 15 d'agost.

Els resultats positius dels sondejos del 1995 motivaren la continuació de campanyes a partir de l'any 1996. Els anys 1996 i 1997 les excavacions es dugueren a terme dins un projecte de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Entre 1998 i 2000 es realitzà un altre projecte de recerca triennal per tal de realitzar les intervencions de forma programada i regular sota la direcció de Martí Grau i Esther Rodrigo.

Entre 2001 i 2003 s'inicià un nou projecte triennal.

Bibliografia

AA.VV (1990). "El Berguedà de la prehistòria a l'antiguitat"; dins Àmbit de recerques del Berguedà, núm. 4; pàg. 91.

AA.VV (1991). Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.

CORTÉS ELÍA, Maria del Agua (2001). El Serra dels Tres Hereus, fitxa núm. 50 del mapa del patrimoni cultural i natural d'Avià (Berguedà). Diputació de Barcelona [<http://patrimonicultural.diba.cat>].

CANAL, D. (2002). "La recuperació i anàlisi de les restes faunístiques i vegetals al Serrat dels Tres Hereus"; dins Revista El Ressò, núm. 43 , pàgs. 20 a 22.

GUÀRDIA i FELIP, Jordi (1996). Memòria de l'actuació d'urgència al Serrat dels Tres Hereus.

GRAU SEGÚ, Martí i RODRIGO REQUENA, Esther (1998). Memòria de la intervenció arqueològica d'urgència al jaciment arqueològic del Serrat dels Tres Hereus (Casserres, Berguedà).

GRAU, M. i RODRIGO, E. (1998). "El jaciment del Serrat dels Tres Hereus (Casserres): un assentament del s. I aC. al Berguedà", dins de Comerç i vies de comunicació (1000 aC.-700 dC.). XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. Institut d'Estudis Ceretans. Puigcerdà. pàgs. 125-135.

MARTIN, J. (2001). "Campanya d'excavació 2001 al Serrat dels Tres Hereus"; dins Revista El Ressò, núm.40 , pàg. 21

MARTIN, J. (2002). "El Serrat dels Tres Hereus: present, passat i futur"; dins Revista El Ressò, núm.42 , pàgs. 12 i 13

MARTIN, J. i PEREIRO, R. (2002-03). "La restauració de les restes arqueològiques del Serrat dels Tres Hereus"; dins Revista El Ressò, núm.44 , pàgs. 28 a 31

MARTÍN, J. i RODRIGO, E. (2000). "El jaciment iberoromà del Serrat dels Tres Hereus (Casserres-Berguedà)"; dins Dovella núm. 67. Pàgs. 41-44.

MARTIN, J. i RODRIGO, E. (2001). "Un poblat del segle I aC al Serrat dels Tres Hereus"; dins Revista El Ressò, núm.39 , pàgs. 8 i 9

MARTÍN, J. i RODRIGO, E. (2003). "El poblat iberoromà del Serrat dels Tres Hereus (Casserres): un assentament del segle I aC al Berguedà"; dins Tribuna d'arqueologia 1999-2000"; Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. Barcelona. Pàgs. 127-146.

MARTÍN GARCÍA, Jairo (2004). "El jaciment arqueològic del serrat dels Tres Hereus (Casserres - Avià); dins Revista Erol, núm. 80. Berga, pàgs. 17 - 21.

PIQUÉ, R. (2003). "Informe de l'anàlisi de les fustes del Serrat dels Tres Hereus (Casserres, el Berguedà)". Inèdit

SÁNCHEZ i CAMPOY, Eduard (1990). "Distribució del poblament i control del territori a la conca alta del Llobregat en època ibèrica"; dins Fortificacions. La problemàtica de l'ibèric Ple (segles IV-III aC) Simposi Internacional d'arqueologia ibèrica. Manresa, pàgs. 321 - 324.

SÁNCHEZ i CAMPOY, Eduard (1993). "La iberització a la conca alta del Llobregat. Estat actual de la recerca"; dins Empúries, núm. 48-50 (1986-89), vol. II, pàgs. 282 - 291.

VALENZUELA, S. (2003). "Anàlisi arqueozoològica. El Serrat dels Tres Hereus (Casserres, el Berguedà)". Inèdit

